

TIEDOTE

Keskipohtjalaiset ovat entistä haluttomampia siirtämään kunnilta pois tehtäviä – sote-uudistukseen useimmat suhtautuvat neutraalisti

Keski-Pohjanmaan maakunnan asukkaista joka neljännellä on erittäin tai melko myönteinen mielikuva sote-uudistuksesta (24 %), käy ilmi KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiön tutkimuksesta. Useampi kuin joka kolmas arvioi näkemyksensä neutraaliksi, eli ei myönteiseksi eikä kielteiseksi (37 %). Joka kolmannella (32 %) on puolestaan kielteinen mielikuva uudistuksesta. Seitsemän prosenttia maakunnan vastaajista ei osaa sanoa asiassa mielipidettään. Keski-Pohjanmaalla suhtaudutaan sote-uudistukseen aika neutraalisti ja hivenen myönteisemmin kuin maakunnissa keskimäärin.

Keskipohtjalaisista noin joka kolmas (35 %) uskoo olevansa erittäin tai melko hyvin perillä sote-uudistuksesta. Toisaalta varsin moni katsoo oman tietämyksensä olevan asiassa heikkoa (27 %). Maakunnan asukkaiden kokema sote-tietämys vastaa varsin tarkasti koko maan tuloksia.

Sen paremmin Keski-Pohjanmaalla kuin koko maassa kovinkaan moni ei katso sote-uudistuksen parantavan sosiaali- ja terveyspalveluiden tasoa. Päin vastoin, noin joka toinen uskoo palveluiden tasavertaisuuden maan eri puolilla heikkenevän uudistuksen myötä (53 %). Lisäksi sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden uskotaan heikkenevän perustasolla (46 %).

Joka toinen keskipohtjalainen kuitenkin arvioi, että omat mahdollisuudet saada laadukkaita sote-palveluita säilyvät ennallaan tai kohentuvat (48 %).

Keski-Pohjanmaan maakunnan asukkaista useimmat ajattelevat lisäksi, että soten seurauksena mahdollisuudet hillitä kustannusten kasvua heikkenevät (48 %). Tästä huolimatta hyvinvointialueiden toiminnan rahoittaminen vastaisuudessa hyvinvointialueverolla tyrmätään. Ainoastaan 12 prosenttia maakunnan kyselyvastaajista on täysin tai jokseenkin samaa mieltä siitä, että sotepalveluiden rahoittamiseksi olisi luotava uusi hyvinvointialuevero.

Keski-Pohjanmaalla, joka kolmas kannattaa elinkeinojen edistämisvastuun siirtämistä kunnilta maakunnalle – useimmat eivät kannata ajatusta eivätkä muidenkaan kuntien tehtävien ei siirtoa

Tutkimuksessa vastaajille esitettiin joukko sote-uudistuksen jälkeen kunnille jääviä tehtäviä. Heiltä kysyttiin, mitkä kaikki kunnille jäävistä tehtävistä ovat sellaisia, jotka tulisi myös siirtää hyvinvointialueen tai maakunnan vastuulle.

Mikään tehtävä ei osoittautunut sellaiseksi, että enemmistö haluaisi vastaisuudessa siirtää sen kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle. Siirtohalut ovat kokonaisuudessaan hyvin vähäisiä. Keski-Pohjanmaalla eniten siirtokannatusta saavat elinkeinojen edistäminen (31 % kannattaa), kulttuuripalvelut (19 %) sekä lukiot ja ammatilliset oppilaitokset (14 %). Kaikissa näissäkin kannatus on kuitenkin varsin vähäistä ja muissa ehdotetuissa tehtäväsiirroissa vielä vähäisempää.

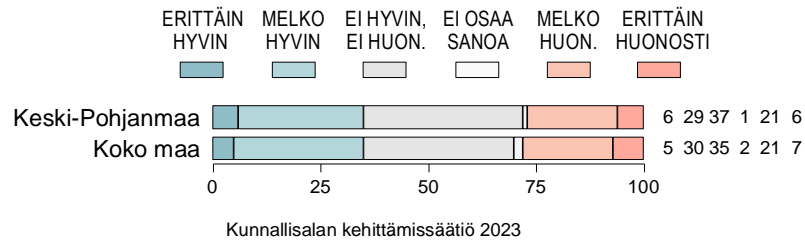
Keskipohjalaiset suhtautuvat kuntien tehtävien siirtämiseen hyvinvointialueiden vastuulle varsin samantasoisesti kuin väestö koko maassa keskimäärin. Muutamien tehtävien osalta mielipiteet vaikuttavat muuttuneen vuodesta 2018 merkittävästi siirtoja vastustavaan suuntaan. Tällaisia tehtäväaloja ovat lukiot ja ammatilliset oppilaitokset, tekniset palvelut, vapaa sivistystyö sekä peruskoulut.

Tutkimuksen toteutus. KAKS – Kunnallisan kehittämissäätöön tutkimuksen toteutti Kantar Public. Tutkimusaineisto on koottu internetpaneelissa tammikuussa 2023. Haastatteluja tehtiin Keski-Pohjanmaalla 111. Vastaajat edustavat maakunnan 18–79 vuotta täyttäneitä väestöä. Tutkimuksen tulosten tilastollinen virhemarginaali on Keski-Pohjanmaalla suuri pienehkön vastaajamäärän vuoksi, hieman yli yhdeksän prosenttiyksikköä suuntaansa.

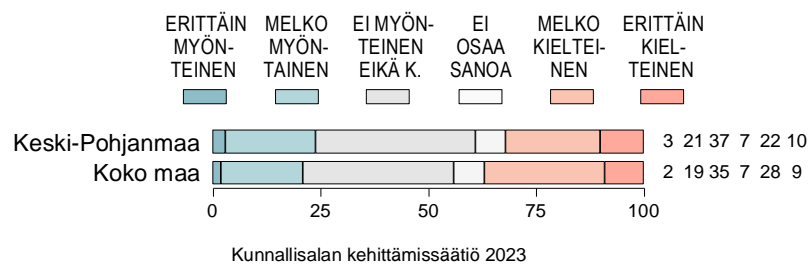
Koko maan väestöä edustava vertailuaineisto sisältää 4 013 haastattelua. Vastaajat edustavat maamme 18–79 vuotta täyttäneitä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Koko maata edustavassa aineistossa virhemarginaali on suurimmillaan yksi ja puoli prosenttiyksikköä suuntaansa.

Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400-570087.

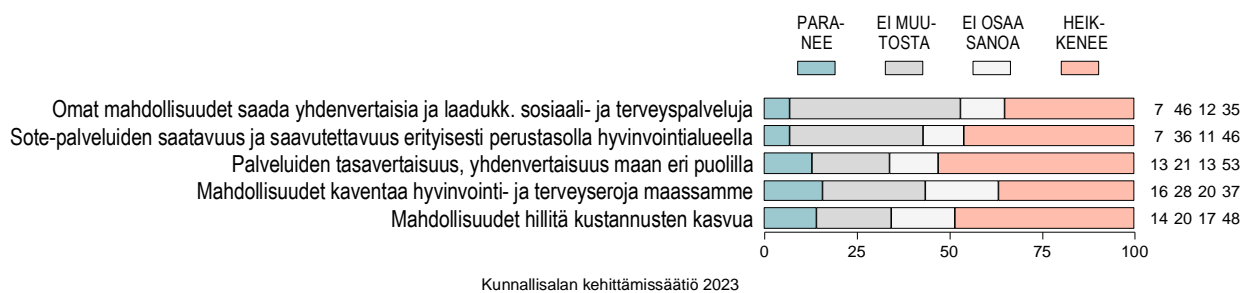
Kuvio 6-15v. MITEN ON PERILLÄ SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUIDEN UUDISTUKSESTA: KESKI-POHJANMAA vs. KOKO MAA (%).

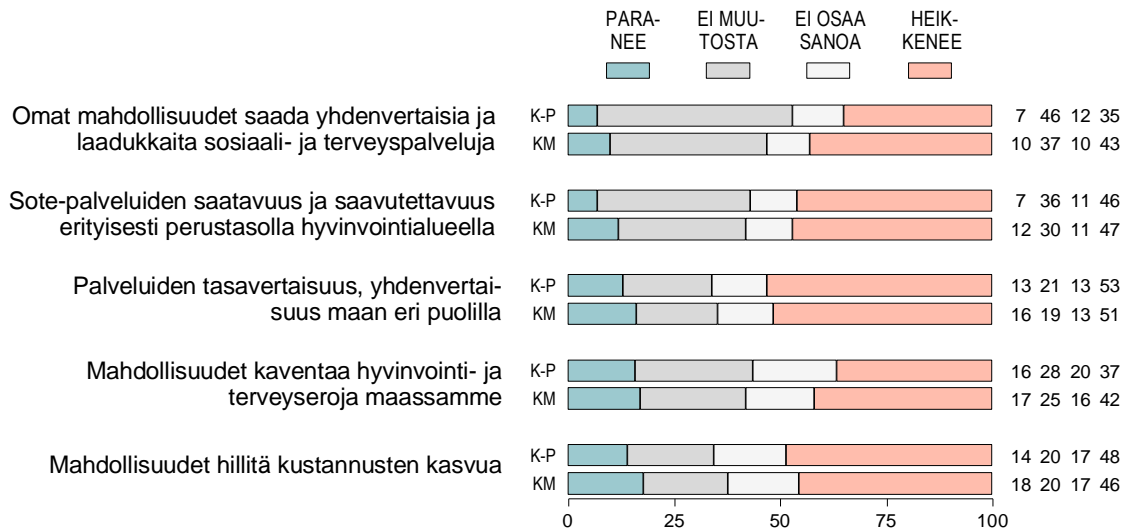
Kuvio 7-15v. MILLAINEN MIELIKUVA ITSELLÄ ON SOTE-UUDISTUKSESTA: KESKI-POHJANMAA vs. KOKO MAA (%).

Kuvio 8-15. MITEN USKOO SEURAAVIEN ASIOIDEN MUUTTUVAN SOTE-UUDISTUKSEN SEURAUKSENA: KESKI-POHJANMAA (%).

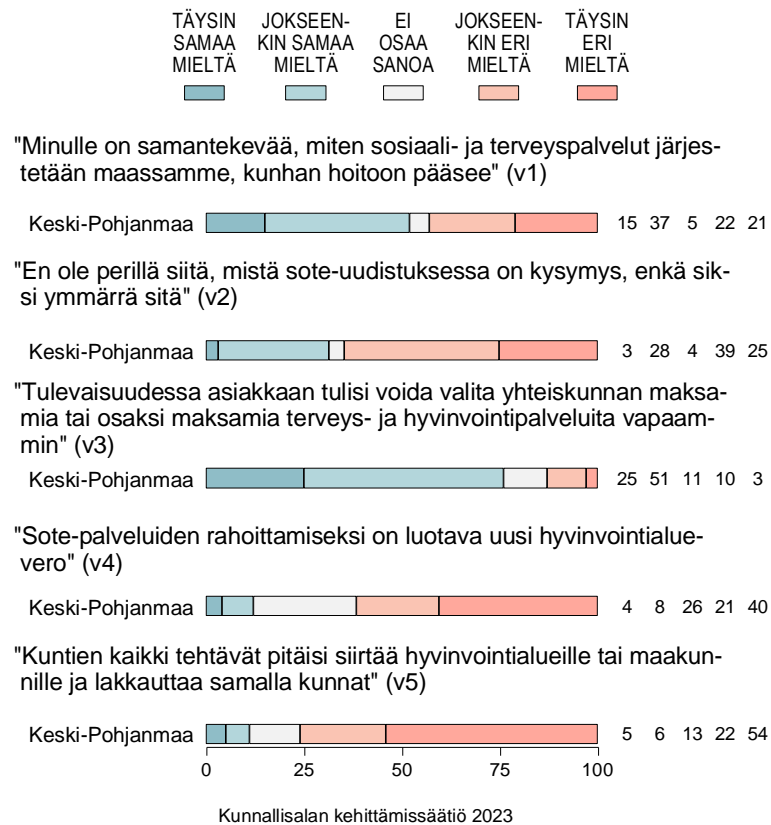

Kuvio 8-15v. MITEN USKOO SEURAAVIEN ASIOIDEN MUUTTUVAN SOTE-UUDISTUKSEN SEURAUKSENA: KESKI-POHJANMAA (K-P) vs. KOKO MAA (KM, %).

Kunnallisalan kehittämssäätiö 2023

Kuvio 9-15. SUHTAUTUMINEN SOTE-PALVELUJA KOSKEVIIN VÄIT-
TÄMIIN: KESKI-POHJANMAA (%).

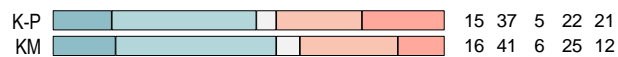

Kuvio 9-15v. SUHTAUTUMINEN SOTE-PALVELUJA KOSKEVIIN VÄITTÄMIIN: KESKI-POHJANMAA (K-P) vs. KOKO MAA (KM, %).

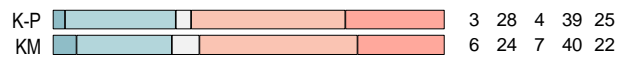
TÄYSIN SAMAA MIELTÄ JOKSEEN-KIN SAMAA MIELTÄ EI OSAA SANOA JOKSEEN-KIN ERI MIELTÄ TÄYSIN ERI MIELTÄ

"Minulle on samantekevää, miten sosiaali- ja terveystyöjärjestetään maassamme, kunhan hoitoon pääsee" (v1)

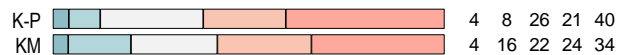
"En ole perillä siitä, mistä sote-uudistuksessa on kysymys, enkä siksi ymmärrä sitä" (v2)

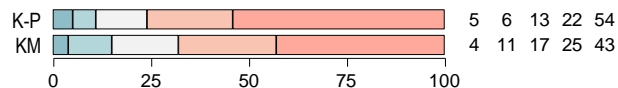
"Tulevaisuudessa asiakkaan tulisi voida valita yhteiskunnan maksamia tai osaksi maksamia terveys- ja hyvinvointipalveluita vapaammin" (v3)

"Sote-palveluiden rahoittamiseksi on luotava uusi hyvinvointialuevero" (v4)

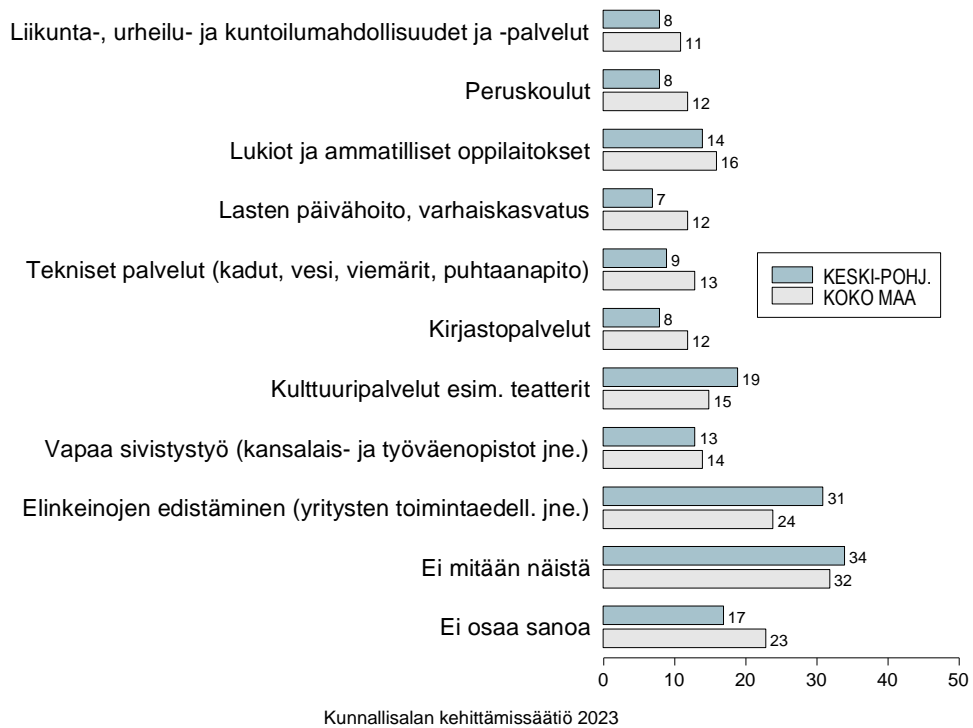

"Kuntien kaikki tehtävät pitäisi siirtää hyvinvointialueille tai maakunnille ja lakkauttaa samalla kunnat" (v5)

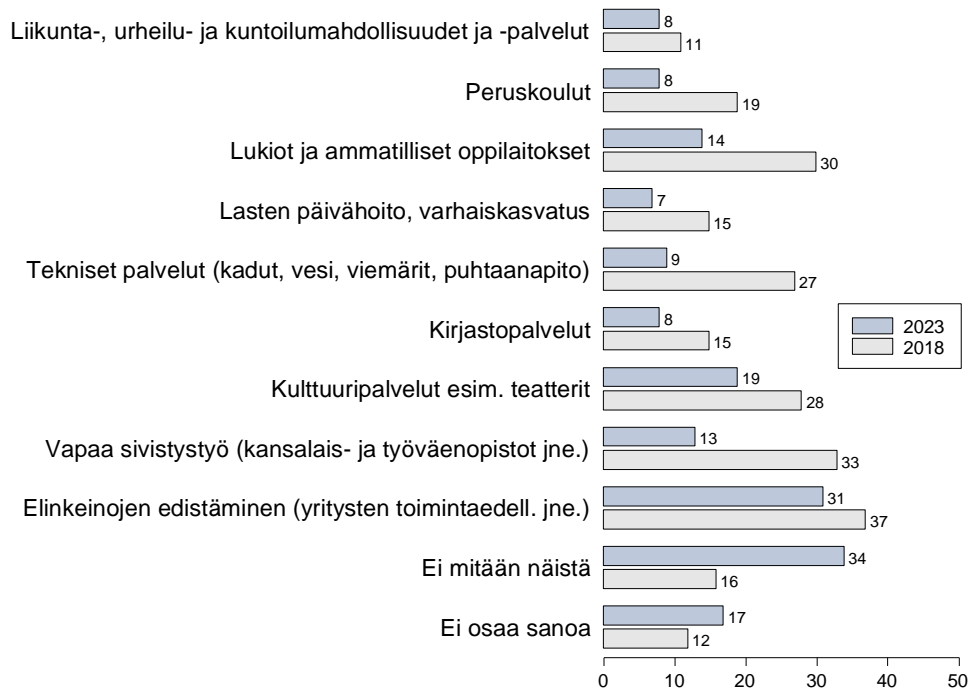

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023

Kuvio 10-15v. MITKÄ TEHTÄVÄT TULISI MYÖS SIIRTÄÄ HYVINVOINTIALUEIDEN TAI
 MAAKUNTIEN VASTUULLE: KESKI-POHJANMAA vs. KOKO MAA (%).

Kuvio 10-15t. MITKÄ TEHTÄVÄT TULISI MYÖS SIIRTÄÄ HYVINVOINTIALUEIDEN TAI MAAKUNTIEN VASTUULLE: KESKI-POHJANMAA VUOSINA 2018 JA 2023 (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023